

Nieuwsbrief 2, april 2014, 10^e jaargang

- **Presentatie in Mexico Stad**
- **Las Cruces, New Mexico**
- **Campo Algodonero**
- **Talkshow**
- **Moederdag**
- **Tegen straffeloosheid**
- **Bedankt vrienden**

Verslag van Ingrid de Vries

• **Presentatie in Mexico Stad**

Na een vermoeiende reis kwamen we de douane door en we zagen direct de chauffeur van de uitgever met het bordje: Arsène van Nierop. Heerlijk om geen taxi te hoeven zoeken. Na een klein uurtje rijden in een overvolle stad, kwamen we aan bij onze gastvrouw Marta Durán de Huerta, een heerlijke oase van rust midden in de miljoenenstad (23 miljoen inwoners). Marta heeft een omvangrijk netwerk journalisten en regelde direct interviews voor Arsène.

De volgende dag "vrij" om de speeches voor te bereiden. Een dag van intensief e-mailcontact met de ambassade, Nederlandse journalisten en de uitgever, die de logistiek goed had geregeld.

Dinsdag 8 mei, vroeg op, met de bagage naar de presentatie in Casa Lamm een prachtige locatie in het centrum van Mexico Stad. Daar lagen al de boeken, die voor deze gelegenheid gratis voor iedereen beschikbaar waren.

We waren ruim op tijd, zodat Arsène al vooraf direct geclaimd werd door journalisten. Aanwezig waren, o.a. BBC Mundo, ARD radio en TV, Reuters, Radio Nederland, Telegraaf en nog een aantal plaatselijke media zoals Proceso, La Jornada, Contralínea.

Helaas was schrijver Sergio González Rodríguez niet op komen dagen, naar later bleek omdat hij ziek was.

In het panel van sprekers: Enrique Calderón van de uitgever, een vertegenwoordigster van de organisatie Católicas por el derecho a decidir, een afgevaardigde van de oppositiepartij PRD, en Irinea Buendía moeder van een vrouw die doodgeslagen is door haar echtgenoot, een politiemann. Het oordeel van de rechter: zelfmoord. Terwijl Irinea getuigde dat hij haar dochter regelmatig mishandelde en zelfs tegen zijn schoonmoeder had gezegd dat hij haar zou vermoorden. De afgevaardigde Martha Michel uitte heftige kritiek op de regering omdat wegens corruptie en straffeloosheid niets aan de vrouwenmoorden wordt gedaan.

Enrique Calderón van de uitgever Random House sprak zeer lovende woorden over Arsène, over de manier waarop zij op dappere wijze in directe taal verslag had gedaan van haar strijd voor gerechtigheid.

Tijdens de presentatie werd ook de video van RNW vertoond, die voor de gelegenheid door filmmaker Aldo Sotelo aangevuld was met de arrestatie van de verdachte.

Arsène sprak haar lezing geweldig goed uit en oogstte veel lof. Na afloop veel vragen of Arsène wel vertrouwen had in het Mexicaanse rechtssysteem. En hoe ze de kracht had gevonden om door te gaan na de moord op Hester. Er waren zo'n 100 aanwezigen, onder wie de gastheer en Nederlandse ambassadeur Dolf Hoogewoning.

Voor Arsène geen tijd om de heerlijke tamales (hapjes) te proeven die bij de wijn geserveerd werden op deze uitstekend verzorgde presentatie door de Ambassade en Random House. Ze werd door minstens tien media geïnterviewd en kon geen moment op adem komen.

- **Las Cruces, New Mexico**

En daar stond de chauffeur van Random House alweer klaar om ons naar het vliegveld te brengen. We vlogen van Mexico naar Houston en van Houston naar El Paso, waar we opgewacht werden door Cynthia Bejarano, professor Criminologie aan de New Mexico State University.

Cynthia had Arsène uitgenodigd om het boek te presenteren op haar universiteit in Las Cruces, vlak bij El Paso. Zij is van Mexicaanse origine en zet zich al jarenlang in voor de vrouwen in Juárez. We werden zeer gastvrij ontvangen door haar en haar man Jeff Shepherd.

Cynthia heeft ervoor gezorgd dat het persoonlijke archief van Esther Chávez, de oprichtster van Casa Amiga, opgenomen is in een van de bibliotheken van haar Universiteit. Dankzij een speciaal fonds zal het gedigitaliseerd worden.

Ze wilde ons dit archief graag laten zien. Uit de dozen pikte Arsène de mappen van september 1989 en september 2004 toen zij en Roeland voor het eerst naar Mexico gingen. Knipsels over de moord op Hester, foto's van de compositietekeningen. Het was allemaal heel emotioneel. Heel waardevol dat dit archief bewaard blijft. Het wordt zeer goed bewaakt: je mag er alleen in kijken onder toezicht, zodat er nooit iets verloren raakt.

Het Latijns-Amerika Instituut van de New Mexico State University is gevestigd in een klein en gezellig gebouwtje, op het enorme universiteitsterrein, dat overigens voor het grootste gedeelte bestaat uit laagbouw en waar de koeien grazen, die onderdeel zijn van speciale projecten van de landbouw faculteit. Een kleine groep docenten en studenten kwam af op de lezing van Arsène. Bijzonder aardige en geïnteresseerde mensen. Ditmaal moest Arsène haar presentatie in het Engels doen, dat ging heel goed. De toehoorders, Amerikanen en ook mensen van Mexicaanse afkomst, waren zeer geïnteresseerd.

Ook ik mocht hier vertellen over mijn vertaling en mijn betrokkenheid bij de stichting Hester en alles wat de stichting bereikt heeft voor Casa Amiga.

Na een uitputtende nacht voor Arsène, wier darmen de Mexicaanse keuken niet echt konden waarderen, reden we in alle vroegte met Cynthia naar El Paso, waar Arsène, in de morgenzon op een lawaaiig terras van een wegrestaurant haar zoveelste interview gaf aan een jonge vrouw van de El Paso Times, zelf uit Juárez afkomstig.

Daarna kwam een van de spannendste momenten van de reis: Samen met Cynthia lopend de grens over Mexico weer in via El Paso del Norte in Juárez. Op zich niet zo'n probleem, maar met een groot aantal boeken van Arsène in onze koffertjes toch een risico; de ondertitel van het boek *Kroniek van een onbestrafte moord*, valt natuurlijk niet bij iedereen in goede aarde. Maar met brede glimlach passeerden we de grens, 'buenos días' wensend aan de vervaarlijk uitzierende grenswachten.

Aan de andere kant van de grens werden we opgewacht door Irma Casas, de directrice van Casa Amiga. Heel speciaal om haar persoonlijk te ontmoeten.

Doelstelling stichting Hester

De stichting Hester wil geweld tegen vrouwen in Ciudad Juárez voorkomen door financiële hulp te bieden aan Casa Amiga. Casa Amiga verleent psychische, juridische, educatieve en maatschappelijke hulp. Bovendien geven ze voorlichting en educatie aan het publiek en aan politie, justitie en andere overheidsorganisaties. In Nederland en Europa informeert stichting Hester waar mogelijk over de wantoestanden in Ciudad Juárez.

- **Campo Algodonero**

Een strak schema, dus weer snel door naar de volgende afspraak: Arsène zou een plaquette met de naam van Hester plaatsen bij het monument Campo Algodonero. Dit is het katoenveld waar de stoffelijke resten van 8 vermoorde vrouwen gevonden zijn. Deze zaak staat symbool voor de vrouwenmoorden in Mexico. Het monument is een groot uitgerekt plein waar ook foto's hangen van vermiste meisjes, onder hen ook velen van 13 en 14 jaar. Een mooi beeld symboliseert de strijd tegen deze misdaden.

Al toen Arsène en Roeland in november afgelopen jaar dit monument bezochten, benadrukte Arsène dat er plaquettes zouden moeten komen met de namen van de meer dan 1.400 slachtoffers. Momenteel zijn er zo'n 50 plaquettes. Arsène benadrukte ook dat ze blij is dat de naam van Hester hier nu te zien is, maar dat ze niet zal rusten voordat alle namen op de gedenkplaats aanwezig zijn zodat alle familieleden van vermoorde meisjes en vrouwen daar hun geliefden kunnen herdenken.

En weer gauw door met Advocate Lucha Castro naar een afspraak met de rechter die zal beslissen over het verzoek om voorwaardelijke invrijheidstelling van de verdachte. De man was vriendelijk, hoorde aandachtig het verhaal van Arsène aan. Hij legde uit dat hij natuurlijk niets kon zeggen over zijn uiteindelijke beslissing, maar dat hij in ieder geval de slachtofferpartij wilde horen alvorens een beslissing te nemen. Daarna uren wachten in het gerechtsgebouw omdat er officiële verklaringen opgesteld moesten worden die Arsène en ik moesten tekenen.

- **Talkshow**

Het had allemaal veel langer geduurd dan verwacht dus snel in de auto naar de studio van Canal 44 voor een interview in een talkshow. De sterpresentator had een hele speciale manier van presenteren die ons meer aan een marktverkoper deed denken. Maar alle aandacht voor het boek is welkom en dit is een van de meest bekeken locale TV stations van Juárez. De eerste vraag was of Arsène dacht dat er iets in het drankje van Hester gedaan was, een heel plausibele verklaring voor het feit dat ze mee was gelopen met de dader.

Na de opname begon het nieuwsbulletin, het NOS Journaal. En het eerste item was de plaatsing van de plaquette door Arsène bij het monument van het Campo Algodonero. Minstens 5 minuten lang!

Daarna direct door naar de plaats van de presentatie in het el Auditorio del Colegio de Chihuahua. Een van de panelleden, Imelda Marrufo, hield een emotionele toespraak en sprak haar bewondering uit voor Arsène's moed en vasthoudendheid. Ze gaf Arsène een bos zonnebloemen, de favoriete bloemen van Hester.

- **Moederdag**

De volgende morgen zaten we om 6 uur in de auto met advocate Lucha Castro en 2 van haar medewerkers, op weg naar Chihuahua. Een rijdend kantoor! Een medewerkster rijdt en Lucha en haar collega advocate Angela zijn constant aan het werk met behulp van tablet en smartphone.

De 4 uur durende reis gaf Arsène mogelijkheid om een beetje bij te slapen en Angela vertelde me over het CEDEHM (Comisión de Derechos Humanos de la Mujer), dat behalve juridische hulp aan familieleden van slachtoffers en verdwenen mensen ook psychische hulp geeft. Het CEDEHM geeft nu ook veel hulp aan familieleden van verdwenen personen, vooral jongens en meisjes, die door paramilitaire en drugs gerelateerde bendes gekidnap zijn.

Het effect van al de publiciteit werd tijdens de reis duidelijk. Bij een benzinstation op weg naar Chihuahua zei een meisje van een jaar of tien tegen Arsène: U bent op TV geweest. De moeder bleek advocate. Natuurlijk direct een boek gegeven en voorzien van opdracht.

In Chihuahua was er op die morgen een volksfeest ter gelegenheid van Moederdag (in heel Latijns-Amerika groots gevierd). De federale overheid verloot dan mooie cadeaus aan moeders, huishoudelijke apparatuur.

Doelstelling stichting Hester

De stichting Hester wil geweld tegen vrouwen in Ciudad Juárez voorkomen door financiële hulp te bieden aan Casa Amiga. Casa Amiga verleent psychische, juridische, educatieve en maatschappelijke hulp. Bovendien geven ze voorlichting en educatie aan het publiek en aan politie, justitie en andere overheidsorganisaties. In Nederland en Europa informeert stichting Hester waar mogelijk over de wantoestanden in Ciudad Juárez.

Vlak bij dat grote feest, was er een demonstratie van moeders van verdwenen kinderen, die aangeven dat zij op Moederdag niets te vieren hebben. Een groep van zo'n honderd moeders en familieleden uit Chihuahua en omgeving kwamen daar bijeen om later de reis voort te zetten naar Mexico stad waar ze de volgende dag zouden demonstreren tegen de verdwijningen van hun geliefden en de straffeloosheid.

- **Tegen straffeloosheid**

Advocate Lucha sprak de mensen toe en gaf het woord aan Arsène die haar steun betuigde aan de moeders en daarna namens de stichting Hester een krans legde bij de gedenksteen voor Marisela Escobedo, een moeder die demonstreerde voor gerechtigheid voor de moord op haar dochter Rubí. In 2010 werd Marisela tijdens haar protestactie voor de ingang van het federale regeringsgebouw vermoord.

Daarna onmiddellijk weer door naar de procureur generaal, waar advocate Lucha Castro een afspraak had geregeld om Arsène in de gelegenheid te stellen haar visie te geven op de gang van zaken en de eventuele voorlopige invrijheidstelling van de verdachte. Consulair medewerker van de Nederlandse Ambassade Michel Thijssebaard begeleidde ons bij dit bezoek. Heel erg zinvol dat de PG goed contact heeft met de Nederlandse Ambassadeur. De PG riep de leider van het onderzoek bij het gesprek. Deze vertelde eigenlijk niet veel nieuws. Advocate Lucha Castro gaf hen nog een veeg uit de pan omdat er TIEN jaar na de misdaad nog onderzoek was gedaan op het matras van de kamer waarin Hester was gevonden.

En weer door naar de presentatie bij het CEDEHM, een warm bad. In het panel spraken Lucha Castro, Irma Villanueva, ook advocate van het CEDEHM, en een dichteres die heel begaan was met de zaak Hester. Net als bij de presentatie in Juárez was ook hier een verkooppunt van de uitgever. Na afloop werden gretig boeken gekocht en stonden er weer velen in de rij om Arsène te vragen een opdracht in het boek te schrijven.

De volgende morgen hadden Arsène en ik even tijd om snel wat cadeautjes voor thuis te kopen. Daarna gauw op het vliegtuig naar Mexico Stad, waar Marta Durán ons weer in haar huis opwachtte met de mededeling dat ze voor de volgende dag een ware persconferentie had georganiseerd voor bevriende journalisten die op dinsdag niet naar de presentatie in Casa Lamm konden komen.

Tot onze vreugde kwam ook schrijver journalist Sergio González, die niet aan het panel had deelgenomen omdat hij ziek was. Sergio is ontvoerd en mishandeld vanwege zijn niet aflatende kritische houding tegenover de Mexicaanse autoriteiten en de banden met de drugshandel. Hij heeft maanden in coma gelegen en daarna opnieuw moeten leren praten. Hij zei dat hij er aan twijfelt of de politie wel de juiste verdachte heeft opgepakt. Arsène argumenteerde dat de Nederlandse politie, die bij het onderzoek betrokken is, er voor 99 % zeker van is, dat deze verdachte de juiste man is.

Al met al een zeer indrukwekkende reis. Arsène heeft heel dapper overal haar verhaal gedaan en tientallen journalisten te woord gestaan, zonder ooit een moment aan te geven dat het haar te veel werd. Voor de vrouwen van Juárez is Arsène een voorbeeld in de strijd tegen rechteloosheid en straffeloosheid, en ook een voorbeeld hoe het verdriet je kracht kan geven om door te gaan met die strijd. Veel Mexicaanse sprekers gaven uiting aan hun schaamtegevoel over het gebrek aan daadkracht van de Mexicaanse overheidsinstellingen. In de vele interviews herhaalde Arsène dat zij niet zal ophouden ook al wordt de moordenaar van Hester veroordeeld. Zij wil blijven vechten voor gerechtigheid voor alle vermoorde vrouwen in Juárez.

- **Bedankt vrienden van de stichting Hester!**

Donaties ten behoeve van de stichting Hester worden zeer gewaardeerd. Een eenmalige bijdrage aan stichting Hester is altijd welkom. Ook bestaat de mogelijkheid per automatische incasso te betalen. ABN-AMRO 40.09.28.442 of ING 530 84 98 ten name van stichting Hester, Den Haag

Doelstelling stichting Hester

De stichting Hester wil geweld tegen vrouwen in Ciudad Juárez voorkomen door financiële hulp te bieden aan Casa Amiga. Casa Amiga verleent psychische, juridische, educatieve en maatschappelijke hulp. Bovendien geven ze voorlichting en educatie aan het publiek en aan politie, justitie en andere overheidsorganisaties. In Nederland en Europa informeert stichting Hester waar mogelijk over de wantoestanden in Ciudad Juárez.